

Hierbij nodigen wij belangstellenden van harte uit om het middagsymposium bij te wonen over

Health risk assessment bij beroepsmatige blootstelling aan mengsels en meerdere stoffen tegelijk

9 Maart 2017

Van 13.00 uur tot 16.30 uur

Locatie: Hotel Central, Den Bosch,
Burgemeester Loeffplein 98, 5211 RX
<http://www.hotel-central.nl/Contact.html>

Registratie is NIET nodig, deelname is GRATIS

Inleiding

Het komt regelmatig voor dat mensen tegelijkertijd beroepsmatig worden blootgesteld aan meerdere stoffen. Bijvoorbeeld omdat zij werken met producten die zijn samengesteld uit verschillende chemische stoffen, of omdat zij tegelijkertijd werken met meerdere verschillende stoffen. Ook kunnen tijdens werkzaamheden met een stof onbedoeld bijproducten vrijkomen. Volgens de Arboret dienen werkgevers voor een gezonde en veilige werkplek te zorgen. De wettelijke grenswaarden en DNELs kunnen daarbij helpen om de blootstelling aan schadelijke stoffen op de werkplek te beperken. De meeste normen zijn echter gebaseerd op blootstelling aan een enkelvoudige stof. De vraag is of deze normen toereikend zijn bij mengsels of bij gelijktijdige blootstelling aan meerdere stoffen. In dit symposium wordt hierop in gegaan. Na een korte introductie worden de nieuwste methodologische ontwikkelingen gepresenteerd. Verder wordt ingegaan op zaken die van belang zijn voor de risicoanalyse bij blootstelling aan meerdere stoffen en mengsels.

Organisatie

Sectie Arbeidstoxicologie van de Nederlandse Vereniging voor Toxicologie (NVT-AT) en de Contactgroep Gezondheid & Chemie (CGC).

Certificaten

Een bewijs van deelname wordt alleen verstrekt aan bezoekers die lid zijn van de NVT of die lid zijn van de CGC.

Programma

- 13.00 - 13.25 uur **Welkom**
Voorzitter: dr. Jolanda Rijnkels
- 13.25 - 13.30 uur **Opening en mededelingen van de NVT-AT en CGC**
Dr. Jolanda Rijnkels (NVT-AT) en dr. Paul Scheepers (CGC).
- 13.30 - 14:00 uur **Blootstelling aan mengsels op de werkplek**
Werknemers kunnen aan een veelheid van stoffen worden blootgesteld op de werkplek, maar daarnaast ook via het milieu of thuis. In de presentatie wordt een methodologisch kader geschetst om de risico's van gecombineerde en/of geaggregeerde blootstelling te schatten. In dit methodologisch kader speelt het werkingsmechanisme van stoffen een belangrijke rol. De rol van verschillende (inter)nationale organisaties zal ook worden belicht.

Spreker: dr. Theo Vermeire, senior onderzoeker, Centrum voor de Veiligheid van Stoffen en Producten, RIVM, Bilthoven
- 14.00 - 14.30 uur **'Lead Component Identification (LCId)' methode**
In de presentatie wordt de werking van de door de Duitse vereniging voor de chemische Industrie ontwikkelde LCId methode besproken en voor de humane inhalatieblootstelling vergeleken met de zogenaamde RIR-index uit het chemiekaartenboek en de TixTox methode uit Dohsbase. Beschreven wordt hoe voor coformuleerders gevaarsinformatie kan worden gegenereerd zonder de exacte samenstelling prijs te geven. Het pragmatisch vaststellen wanneer combinatieblootstelling hierbij moet worden meegenomen wordt besproken

Spreker: Leo van der Biessen, arbeidshygiënist en veiligheidskundige, Royal HaskoningDHV
- 14.30 - 14.55 uur **Pauze**
- 14.55 - 15.25 uur **'Health risk assessment' van mengsels; voorbeelden uit de verfindustrie**
Binnen de verfindustrie (AkzoNobel) wordt met betrekking tot 'health risk assessment' gewerkt met de SIRE code (nu ENVECO) en de OHRM tool. Daarnaast is er de CEFIC LCId benadering en zijn er SUMI's (Safe Use Mixtures Information) ontwikkeld door CEPE (verfindustrie). Ook loopt er nog een prioritaire stoffenprogramma. Tijdens de presentatie zullen deze methoden (en hun afkortingen) worden uitgelegd en zal nader worden ingegaan op de voors en tegens van deze methoden.

Spreker: dr. Josje Arts, senior toxicoloog, AkzoNobel T&E, Arnhem
- 15.25 - 15.55 uur **Gezondheidsrisicoschatting van UVCB's**
Ongeveer een derde van het totale volume aan stoffen op de EU markt wordt gevormd door zogenaamde UVCB's (substances of **U**nknown or **V**ariable composition, **C**omplex reaction products, and **B**iologicals). Petroleum producten maken hier het leeuwendeel van uit. De huidige (en wettelijk voorgeschreven)

methodieken om gevaar en risico van stoffen te bepalen zijn in de meeste gevallen volkomen ontoereikend danwel ongeschikt voor UVCB's. Om een verantwoorde gezondheidsrisico-evaluatie te kunnen maken voor UVCB's, wordt een nieuwe benadering ontwikkeld die gebruik maakt van '21st century toxicology'. Het is de verwachting dat met behulp van humane biomonitoring uiteindelijk een verantwoorde gezondheidsrisicoschatting voor UVCB's gemaakt kan worden.

Spreker: Prof. dr. Peter Boogaard, senior toxicoloog, Shell Health – Risk Sciences Team, Shell International b.v., Den Haag

15.55 - 16.25 uur **Paneldiscussie met publiek**

16.30 uur **Sluiting**

Achtergrond sprekers

	<p>Theo Vermeire is geregistreerd toxicoloog en senior onderzoeker bij het Centrum voor de Veiligheid van Stoffen en Producten (VSP) van het RIVM. Tot 1-1-2017 was hij hoofd van de afdeling Nanotechnologie, ARBO en Transport van VSP. Hij studeerde (bio)chemie en is gepromoveerd op het onderwerp risicobeoordeling aan de Universiteit van Utrecht. Zijn belangrijkste interesses gaan uit naar de risicobeoordeling van stoffen, de ontwikkeling van instrumenten daarvoor en de interface tussen beleid en wetenschap. Meer specifiek is hij gericht op de blootstellingsschatting, onzekerheidsanalyse en weight-of-evidence benaderingen. Hij was en is betrokken bij vele deskundigenpanels op dit terrein (bijvoorbeeld in het kader van advisering aan Nederlandse overheden, IPCS/WHO, EU, OECD, EEA). Momenteel is hij voorzitter van het Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks (SCHEER) van de Europese Commissie.</p>
	<p>Leo van der Biessen is arbeidshygiënist en hogere veiligheidskundige. Hij is gespecialiseerd in het beoordelen en beheersen van de veiligheids- en gezondheidsrisico's van het gebruik van gevaarlijke stoffen in het bedrijfsleven en van consumenten. REACH is op dit moment hierbij de drijvende kracht. Hierin werkt hij mee aan het afleiden van DNELs en het modelleren van humane blootstelling. Het succes van REACH zal bepaald worden door het omzetten van de gegenereerde data in zinvolle informatie. Een sleutelrol is weggelegd voor formuleerders die voor hun mengsels de juiste gevaars- en risico-informatie moeten selecteren. Het selecteren van de gevaarsbepalende componenten en het genereren van mengselinformatie voor coformulanten is hierbij cruciaal. Dit kan met de 'mixture exposure tool' regels op basis van informatie over gevaar, fysisch chemische eigenschappen en gebruik.</p>
	<p>Josje Arts studeerde 'Humane Voeding' aan de toenmalige Landbouw Hogeschool in Wageningen met als hoofdvak Toxicologie. Na haar studie heeft ze ruim 20 jaar gewerkt als inhalatietoxicoloog bij TNO in Zeist. Naast haar fulltime baan als projectleider inhalatietoxiteitsstudies deed zij promotieonderzoek op het gebied van luchtwegallergie (proefschrift 2001). In januari 2008 is zij gestart bij AkzoNobel in Arnhem met REACH registraties. Sinds 4 jaar is zij PSRA manager in de Corporate Governance afdeling met name op het terrein van productveiligheid in relatie tot lange termijn gezondheidseffecten.</p>
	<p>Peter Boogaard heeft scheikunde en farmacie gestudeerd; na z'n apothekersexamen is hij gepromoveerd in de toxicologie. Hij werkt sinds 1990 bij Shell waar hij het hoofd is geweest van het Shell Biomedisch Laboratorium, na verblijf als Visiting Scientist aan het CIIT (USA), werd hij Senior Scientist op het Shell Molecular Toxicology Laboratory. Sinds 2001 is hij de Senior Toxicologist in Shell's Global Headquarters. Peter is lid van diverse Gezondheidsraadscommissies (o.a. DECOS), van de SCOEL, van ECETOC's Scientific Committee, en voorzitter van de Toxicology Group van CONCAWE. Hij is als Hoogleraar Omgevingsgezondheid & Humane Biomonitoring verbonden aan Wageningen Universiteit (Afdeling Toxicologie).</p>